

Vereniging van Nederlandse Gemeenten VNG
Postbus 30435
2500 GK 'S-GRAVENHAGE

LOCATIE: Stolwijk

UW BRIEF: -

UW KENMERK: -

DOCUMENTNUMMER: 20-015620

ZAAKNUMMER: ZK20003474

BIJLAGE(N): -

BEHANDELD DOOR:

TELEFOON:

E-MAIL: info@krimpenerwaard.nl

VERZENDDATUM: 8 juni 2020

ONDERWERP: Open brief VNG

Geacht bestuur van de VNG,

De financiële situatie van de gemeenten in Nederland is onhoudbaar geworden.

Waren er al meer dan 100 Nederlandse gemeenten¹ die hun begroting 2020 niet of nauwelijks sluitend kregen, nu wordt dat nog veel erger², zo blijkt uit onderzoek van Een Vandaag in samenwerking met de VNG.

De kosten in het Sociaal Domein blijven, ondanks intensieve pogingen van gemeenten deze onder controle te krijgen, steeds verder oplopen. Bovenop de door het Rijk bij de decentralisaties opgelegde kortingen nemen in veel gevallen de kosten nog verder toe door een steeds verder toenemende vraag, de grote complexiteit en de beperkte mogelijkheden van de gemeenten om daarop te sturen. Dat wordt dan nog eens verergerd door maatregelen zoals het abonnementstarief voor de Wmo. Al deze maatregelen betekenen dat de gemeentelijke autonomie steeds kleiner wordt en dat de financiële situatie inmiddels onhoudbaar geworden is.

Daarnaast dreigt de oplopende opschalingskorting en de herijking van het gemeentefonds voor vele kleinere en middelgrote gemeenten de nekslag te zijn.

En dan zijn er nog de effecten van de coronacrisis. Dat zal ongetwijfeld een grote aanslag doen op de financiële positie van gemeenten, waarbij het nog maar de vraag is of gemeenten wel voldoende gecompenseerd gaan worden voor de tekorten die dit met zich meebrengt. De eerste schattingen zijn dat de kosten (dalende inkomsten, stijgende uitgaven) tussen de 5 en 10% van de begroting zullen zijn.

Al deze stijgingen van uitgaven en daling van inkomsten bedreigen in ernstige mate de overige dienstverlening van gemeenten aan hun burgers waardoor talloze gemeenten onder 'normaal sober Nederlands peil' zullen zakken. De uitvoering van gewone basistaken (onderhoud wegen, onderwijshuisvesting, onderhoud groen, sport- en culturele voorzieningen, gezondheidszorg- en duurzaamheidstaken) is in gevaar gekomen. Basisvoorzieningen die gemeenten na de 2^e Wereldoorlog hebben opgebouwd dreigen tot op de bodem te worden afgebroken.

Als het Rijk nu niet ingrijpt en over de brug komt met een aantal ingrijpende maatregelen uit "de diepe zakken" waarmee de crisis moet worden bestreden zal op korte termijn het aantal gemeenten dat een beroep moet doen op artikel 12 wellicht groter worden dan het aantal gemeenten dat dat niet doet.

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/04/29/geldnood-dreigt-in-veel-gemeenten-a3998304>

² <https://eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/gemeenten-in-financiele-problemen-door-corona-helpt-verwacht-belastingverhoging-voor-burgers/>

Wij dringen er ten eerste op aan dat de VNG inzet op de volgende maatregelen:

1. Sociaal domein:
 - a. Zorg voor een realistische vergoeding voor het sociaal domein;
 - b. Draai het abonnementsstarief in de Wmo terug.

2. Algemene uitkering:
 - a. Zorg voor een volledige vergoeding van de gemaakte en nog te maken kosten als gevolg van de coronacrisis;
 - b. Houd de kosten van de coronacrisis buiten de trap-op-trap-af systematiek en klik het gemeentefonds langer vast dan tot en met 2021;
 - c. Zet de steeds verder oplopende opschalingskorting stop met ingang van 2021;

3. Stel de herijking uit tot de hiervoor genoemde zaken geregeld zijn.

Indien deze maatregelen niet worden gerealiseerd kan het zijn dat ons niets anders rest dan een niet sluitende begroting aan onze raad voor te leggen.

Namens de portefeuillehouders Financiën van de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpenerwaard,

De secretaris, wnd.

De burgemeester,

J. Hennip

Mr. R.S Cazemier